

СУЧАСНІ СТИЛІ АРХІТЕКТУРИ

Ковальський В. П., доцент,

Вінницький національний технічний університет

Постолатій М. О., студентка,

Вінницький національний технічний університет

Войтюк Д. О., студентка,

Вінницький національний технічний університет

Сучасний мегаполіс породжує нові ракурси гуманітарних дискусій про “життєвий простір” постіндустріального суспільства. Зокрема, у фокусі урбаністики перебувають фактори комфортного міського середовища. Сьогодні терміном “urban” позначаються різні способи буття і “становлення разом” [1]. Суспільство стрімко розвивається і знаходить все нові й нові шляхи для поєднання комфортності, стилю та розвитку сучасних технологій. Люди звикли до нестримного ритму, хаотичного руху і нестандартності вирішення питань, тому вони намагаються максимально точно все це відтворити в повсякденному житті. Під хвилю модернізації та постійних перетворень потрапила як архітектура звичайних міст так і мегаполісів. Дослідники стверджують, що у сучасній проектній практиці проблема стилю споруди набула вже більшої актуальності, ніж пошук оптимального архітектурно-планувального вирішення.

На сьогоднішній день у світі є десятки і навіть сотні стилів та напрямків архітектури, які можуть задовольнити вередливого споживача.

Найпопулярнішими вважаються:

- екологічна архітектура;
- мінімалізм;
- деконструктивізм;
- постмодернізм;
- хай-тек;
- метаболізм;

- бруталізм;
- структуралізм;
- неоекспресіонізм;
- органічна архітектура.

Найчастіше використовують поєднання декількох стилів, але популярними, особливо серед молоді є саме деконструктивізм та органічна архітектура (біоніка).

Деконструктивізм – напрям у сучасній архітектурі, заснований на застосуванні в будівельній практиці ідей французького філософа Жака Дерріда. Іншим джерелом натхнення деконструктивістів є радянський конструктивізм 1920-х рр. Характерними особливостями цього стилю є візуальна ускладненість, несподівані зламани форми, підкреслено агресивне вторгнення в міське середовище [2]. Деконструктивізм – це питання архітекторів самим собі, чи можна звільнити архітектуру від гегемонії естетики, краси, користі, функціональності, чи так уже непорушні поняття порядку і безладдя і чи можна побудувати будинок, відмовившись від всіх загальноприйнятих застарілих принципів створення архітектурних споруд, у тому числі: рівноваги, тектоніки, вертикалей і горизонталей, або все ж архітектору, зруйнувавши старі принципи, необхідно створити щось нове, неповторне, не схоже ні на що попереднє.

Відрікаючись від старих принципів, необхідно створити нові форми, новий простір, нові типи будинків, в яких ці мотиви «написані» заново, втративши свою початкову гегемонію. Одним з найяскравіших зразків деконструктивістського експерименту в архітектурі – Інститут сонця (рис.1).

Відповідно до спільного Німецько-Саудівського наукового проекту в університеті передбачалося побудувати спеціальний будинок для проведення різних досліджень з використання сонячної енергії, що проходять як в приміщенні, так і на відкритому повітрі. В результаті на

околиці величезного кампусу була побудована невелика будівля, в якій відбуваються інноваційні дослідження [3].

Рис.1 Інститут сонця

Ще одним вельми цікавим стилем архітектури, який набуває шаленої популярності у сучасних архітекторів – це біоніка. Можна сказати, що її неофіційним «батьком» являється найбільший геній людства – Леонардо да Вінчі. Його креслення літальних апаратів, що імітують птаха – одні з перших робіт в стилі біоніки. Першим же, хто почав використати принципи такого стилю в архітектурі був великий архітектор Антоніо Гауди. Саме йому вдалося не лише відкрити декоративні елементи природи в архітектурі, але і надати спорудам подібність навколишньої природи. Основне завдання біоніки в архітектурі – це пошук оптимальних рішень у будівництві в уподобанні до природних систем. Прикладами біонічної архітектури є Сіднейський оперний театр арх. Йорна Утзона і храм Лотоса в Індії, побудований за проектом Фариборза Сахба (рис. 2).

На початку XXI ст. біоніка в архітектурі знаходиться на новому витку еволюції завдяки розвитку технологій будівництва і виникненню цифрового об'ємного проектування. Звертаючись до органічних форм природи, сучасна архітектура поєднує в собі риси футуризму,

структуралізму, біотека і характеризується, як архітектура в стилі лінійної архітектури (дігитальної) [4].

Рисунок 2. Сіднейський оперний театр та храм Лотоса в Індії

Технологічний розвиток останніх років майже повністю підпорядкував собі спосіб життя людини, фактично, ми стали жителями штучної «природи», створеної із скла, бетону і пластика. Сучасні дослідники і науковці максимально намагаються знайти компромісне рішення, щоб не втратити зв'язок з навколишнім середовищем, тому саме сьогодні будь-які проекти, роботи та дослідження спрямовані на поєднання стрімкого розвитку та тисячолітніх законів природи. Ця проблема тісно пов'язана з архітектурою та розвитком міст, тому не потрібно забувати влучну характеристику соціолога-урбаніста Р. Парка, місто є «найуспішнішою спробою людини змінити світ, у якому вона живе, відповідно до прагнень її серця» (цит. за: Д. Гарві) [5].

Список джерел

1. Г. Фесенко «Філософія міста у гендерній інтерпретації просторів», Фесенко Галина, 2014
2. Фрід Кох. Енциклопедія архітектурних стилів. – вид. БММ.– 2005.
3. В.А.Тютенко, О.В. Таран, «Деконструктивізм – напрям сучасної архітектури», Наукові записки, вип.17, 2015
4. Ковальова А.В. Богданова Л.О. Архітектурна біоніка-мова сучасної архітектури//Ковальова А.В. Богданова Л.О., ст.255-257
5. Гарві Д. Право на місто / Д. Гарві [Електронний ресурс] // Спільне : журнал соціальної критики. – 2010. – № 2. – С. 8 – 17. – Режим доступу : <http://commons.com.ua/?p=11537#more-11537>.